

S. Sayısı : 27

Balkan itilâfı Devletlerle Bulgaristan arasında 31 temmuz 1938 tarihinde Selânikte imza edilen anlaşmanın tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Millî müdafaa encümenleri mazbataları (1/1133)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 8/4093

26 - IX - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reislğine

Balkan itilâfı Devletlerle Bulgaristan arasında 31 temmuz 1938 tarihinde Selânikte imza edilen anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 7-IX-1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbazi mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Esbabı mucibe mazbatası

Büyük Meclisin tasvibine arz edilen beyanname

Bulgaristanın Balkanlarda sulhun kuvvetlendirilmesi siyasetine merbut olduğu ve Balkan Devletleriyle iyi komşuluk münasebetleri idamesi arzusunda bulunduğu ve buna mukabil Balkan İtilâfı Devletlerinin de Bulgaristana karşı aynı sulhperver fikirle teşriki mesai arzusunu besledikleri noktalarını tebarüz ettirdikten sonra mevzubahs Devletlerden her birinin dahil buldukları ademi tecavüz itilâfnamelerine tevfikân aralarındaki münasebetlerde kuvvete müracaattan istinkâf etmeği taahhüd ettiklerini ve Neuilly muahedenamesinin askerî, havaî ve bahrî hükümlerini ihtiva eden 4 neü faslıle 24 temmuz 1923 tarihinde Lozanda imza edilmiş ve Trakya hududuna müteallik bulunmuş olan mukavelenin ihtiva ettiği hükümlerin tatbikından sarfınazar eylediklerini tasrih etmektedir.

Balkan itilâfına dahil diğer Devletler için olduğu gibi Hükümetimiz namına da, bu hususta ittihaz edilmiş olan İcra Vekilleri Heyeti kararı ile verilen salâhiyet mucibince, Balkan konseyinin halen reisi sıfatile Yunan Başvekil ve Hariciye Nazırı Müsyü Metaksas tarafından imza edilen işbu beyanname, tazammun ettiği ahkâm itibarile, Balkanlarda ötedenberi takib ettiğimiz sulh ve müsâlemet ve samimî teşriki mesai siyasetine uygun olduğundan buna müteallik kanun lâyihasının kabulü Büyük Meclisin tasvibine arz olunur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Esas No. 1/1133
Karar No. 2

3 - XII - 1938

Yüksek Reisliğe

Balkan itilâfı Devletlerle Bulgaristan arasında mütekabil münasebatta kuvvete müracaat edilmemesi ve Neuilly muahedesinin askerî, havaî ve bahrî hükümlerini muhtevi dördüncü kısmı ile Trakya hududlarına müteallik olarak 24 temmuz 1923 tarihinde Lausanne'da imza edilen mukavelenin tatbikatından sarfmazar edilmesi hakkında bir taraftan Balkan itilâfı Devletleri namına hareket eden ve halen Balkan itilâfı Daimî Konseyi reisi bulunan Yunan Başvekili ve Hariciye Nazırı Müsyü Metaksas ve diğer taraftan Bulgaristan namına Başvekil ve Hariciye Nazırı Müsyü Köseivanof arasında Selânikte 31 temmuz 1938 tarihinde imza edilen anlaşma ile bu husustaki kanun lâyihası ve esbabı mucibe yazısı İcra Vekilleri Heyetinin 7 - IX - 1938 tarihinde ittihaz ettiği karara tevfikân Başvekâletin 26 - IX - 1938 tarihli ve 8/4093 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulmuş ve havalesi üzerine Hariciye encümeninde, Hariciye vekilinin huzuruna, tedkik ve mütalea olunmuştur.

Balkan itilâfını teşkil eden Devletlerle Bulgaristan arasında zuhuru muhtemel her ihtilâfın silâh kuvvetine müracaat etmeden halli çareleri aranacağını tazammun eden hükmün geniş ve şümüllü manası karşısında Bulgaristanın Neuilly muahedesinin dördüncü kısmında münderiç silâhlanma tehdidatı altında bırakılmasında ısrar olun-

ması doğru olamazdır. ve bu kayid zaten harbi-umumî sonunda her muahedede bir silâhsızlanmaya yol açmak emelile vazedilmiş olan kayidler cümlesinden bulunub bu emelin istihsaline imkân kalmamasile ilmi kıymetini kaybetmiş bulunuyordu. Diğer cihetten bu yeni vaziyet Türkiye ile Bulgaristan arasında hudud üzerinde, bitaraf birer mmtaka yaratmış olan 24 temmuz 1923 tarihli Lozan mukavelenamesinin bu baptaki ahkâmını da artık lüzumsuz bırakıyordu.

Binaenaleyh, Türkiye şimal hududlarımızın istediğimiz şekilde tasarrufunu temin eden ve münasib gördüğümüz aksamın tahkiminde bizi serbest bırakan ve aynı zamanda komşu bir Devletle bizim ve diğer komşularımız arasındaki münasebetlerimizin bundan sonra daha büyük bir emniyetle inkişafını tesbit eyleyen işbu anlaşma umumî menafiiimizi ihtiva edici mahiyette görülmekle olbaptaki kanun lâyihası encümenimizce bilittifak kabul olunmuş ve Yüksek katınıza sunulmuştur.

Hariciye E. Reisi
Trabzon
Hasan Saka
Niğde
Kâmil İrdelp
Erzurum
P. Demirhan

M. M. Na.
Kastamonu
Şerif İlden
Kars
M. Akyüz
Bolu
H. C. Çambel

Kâtib
Kastamonu
Şerif İlden
Kocaeli
S. Yiğit

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Esas No. 1/1133
Karar No. 10

27 - XII - 1938

Yüksek Reisliğe

Balkan itilâf devletleriyle Bulgaristan arasında 31 temmuz 1938 tarihinde Setlânikte imza edi-

len anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye vekillince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince

Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulduğuna dair olan Başvekâletin 26 eylül 1938 tarihli ve 6/4093 sayılı tezkeresi ile bağlı evrak Hariciye encümeninde müzakere edilip yapılan mazbata ile Encümenimize verilmiş olmakla Hariciye vekilile Millî Müdafaadan gönderilen memuru huzurunda okundu ve görüşüldü :

Bağlı esbabı mucibeye ve Hariciye encümeninin mazbatası münderecatma ve bu babda verilen izahata göre işbu lâiyhnm Encümenimizce de aynen kabulüne karar verilmiştir. Heyeti umumiyenin tasvib nazarlarına arz edilmek üzere

Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Samsun
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	R. Barkın
Balıkesir	Çoruh	Erzurum
C. Esener	Asım Us	A. Akyürek
İstanbul	Kars	Kırşehir
Dr. H. Ş. Erel	H. Kızıdoğan	L. M. Özdeş
Malatya	Manisa	Maraş
O. Koptagel	K. N. Duru	H. Reşid Tankut
Sinob	Tekirdağ	Tokad
C. K. İncedayı	R. Apak	Konay
Urfa	Yozgad	
Ahmed Yazgan	C. Arat	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Balkan itilâfı Devletlerle Bulgaristan arasında
31 temmuz 1938 tarihinde Selânikte imza edilen
Anlaşmanın tasdiki hakkında kanun lâiyhası*

MADDE 1 — Balkan itilâfı Devletlerle Bulgaristan arasında müteakabil münasebatta kuvvete müracaat edilmemesi ve Neuilly muahedesi askerî, havaî ve bahrî hükümlerini muhtevi 4 ncü kısmı ile Trakya hududlarına müteakillik olarak 24 temmuz 1923 tarihinde Lausanne da imza edilen mukavelenin tatbikatından sarfınazar edilmesi hakkında bir taraftan Balkan itilâfı Devletleri namına hareket eden ve halen Balkan itilâfı daimî konseyi reisi bulunan Yunan Başvekili ve Hariciye nazırı Mösyö Metaksas ve diğer taraftan Bulgaristan namına Başvekil ve Hariciye Nazırı Mösyö Köseivanof arasında Selânikde 31 temmuz 1938 ta-

tirinde imza edilen anlaşma tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun tatbikına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 - IX - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

BALKAN İTİLÂFI DEVLETLERİ İLE BULGARİSTAN ARASINDA ANLAŞMA

Bulgaristanın Balkanlarda sulhun kuvvetlendirilmesi siyasetine bağlı olduğunu ve Balkan Devletleriyle iyi komşuluk ve samimî teşriki mesai münasebetleri idame etmek arzusunu beslediğini, ve Balkan İtilâfı Devletlerinin de Bulgaristana karşı aynı müsâlemet fikrile ve aynı teşriki mesai arzusu ile mütehalli olduklarını nazarı itibare alan, aşağıda vazrülümza,

Bir taraftan, bütün Balkan İtilâfı Devletleri namma hareket eden Balkan İtilâfı Daimî Konseyinin halen Reisi sıfatile Yunanistan Başvekili ve Hariciye nazırı Ekselans Mösyö Metaxsas,

Ve diğer taraftan, Bulgaristan Başvekili ve Hariciye nazırı Ekselans Mösyö Kiosseivanoff, temsil ettikleri Devletlerin, bunlardan her birinin ademi tecavüz hususunda dahil oldukları anlaşmalara tevfikân, yekdiğerleriyle karşılıklı münasebetlerinde kuvvete müracaattan istinkâf etmek taahhüdünü aldıklarını bu Devletler namma beyan ederler, ve Neuilly muahedesinin IV. faslının (Askerî, bahrî ve havaî hükümler) ihtiva ettiği hükümlerle kezalik 24 temmuz 1923 de Lausanneda imza edilmiş olan Trakya hududu hakkındaki mukavelenin ihtiva ettiği hükümlerin, kendilerine müteallik olarak, tatbikatından sarfnazar edilmesini kararlaştırırlar.

Selânikde 31 temmuz 1938 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

J. Metaxsas *G. Kiosseivanoff*